

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Vladimir Timofti, Nadejda Toma și Constantin Alerguș

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Marcel Popescu în numele inculpatului și inculpat, și de Adam Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Boico Serghei xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.03.2015 - 27.07.2016;

Instanța de apel: 19.08.2016 - 28.04.2017;

Instanța de recurs: 27.06. 2017 - 29.11.2017.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iulie 2016, Boico Serghei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Boico Serghei a fost învinuit de faptul, că deținând funcția de reprezentant al SA „Donaris Group”, fiind investit cu dreptul de a semna contracte de asigurare a mijloacelor de transport din numele companiei, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Albouz Basel care avea în posesie automobilul model „Toyota RAV 4”, n/î xxxxx pe care l-a procurat la 02 octombrie 2010 de la Adam Ion contra sumei de 6000 euro, urmărind scopul confecționării, deținerii și utilizării documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, la 20 octombrie 2010, aflându-se la sediul SA „Donaris Group” amplasat pe adresa xxxxx, acționând cu intenție directă, în lipsa părții contractante Adam Ion, a întocmit contractul seria CSK nr. 2010-04-0220 de asigurare a mijloacelor de transport (auto CASCO) și polița de asigurare a mijloacelor de transport (auto CASCO) seria CSK nr. 2010-04-0220, a automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx, încheiat între SA „Donaris Group” pe de o parte și Adam Ion pe de altă parte, pe ambele documente Boico Serghei aplicând semnături ca reprezentant al companiei, iar semnăturile aplicate din numele lui Adam Ion fiind falsificate.

Conform raportului de expertiză nr. 3624 din 15 mai 2014, semnătura din

rubrica „ASIGURATUL” din polița seria CSK nr. 2010-04-0220 din 20 octombrie 2010, situată în dreapta jos a filei, nu a fost executată de Adam Ion, dar de către o altă persoană.

Semnătura din rubrica „ASIGURATUL Adam Ion, xxxxx” de pe ultima pagină a contractului seria CSK nr. 2010-04-0220 de asigurare CASCO a automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx, încheiat între „Donaris Group” SA și Adam Ion, situată în dreapta jos a filei, nu a fost executată de Adam Ion, dar de către o altă persoană.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Boico Serghei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În susținerea cerințelor procurorul a invocat următoarele aspecte:

- contractul de asigurare se încheie între asigurător și asigurat, dar nu bunul asigurat, așa cum a afirmat inculpatul, versiune preluată și de prima instanță, or, pe lângă certificatul de înmatriculare a automobilului asigurat, inerentă ar fi prezentarea și a actului de identitate, fapt care nu a fost făcut;

- neverificarea identității persoanei contractante, în situația când identitatea acesteia trezește dubii, în speță Albouz Basel s-a prezentat cu numele Adam Ion, iar conform declarațiilor ultimului, primul nu putea fi confundat cu o persoană de etnie moldovenească, fiind de altă rasă și prezentând toate semnele caracteristice acestei rase la exterior, la fel, faptul că Albouz Basel administra un business cu activitatea de dare în chirie a autovehiculelor și era un client fidel „Donaris Group” SA, respectiv aceștia îl cunoșteau, confirmă că în acțiunile lui Boico Serghei este prezentă intenția directă;

- odată cu clarificarea faptului că contractul de asigurare se încheie între asigurător și asigurat, este evident că ambele părți fac uz de acest act și au careva beneficii în urma încheierii lui, fapt confirmat și de inculpatul Boico Serghei care a recunoscut că era investit cu dreptul de a semna asemenea acte de către „Donaris Group” SA, respectiv, în acțiunile lui fiind prezente confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, acțiuni care se încadrează perfect în prevederile art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- referitor la pretinsa încălcare a dreptului inculpatului Boico Serghei la întocmirea raportului de expertiză nr. 3624 din 15 mai 2014, apelantul a menționat, că urmărirea penală în cauză a fost pornită pe fapt și nu în privința persoanei concrete, respectiv, la acel moment, ultimul nu avea careva calitate procesuală (*bănuieț, învinuit, etc*), fapt care în conformitate cu art. 212 Cod de procedură penală, făcea imposibil la acel moment de a-i aduce la cunoștință despre mersul urmăririi penale și acțiunile de urmărire penală efectuate, la fel, la moment nu este careva ordonanță emisă de procurorul ierarhic superior în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală sau încheiere emisă de judecătorul de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, care ar declara ilegală acea ordonanță de numire a expertizei;

- probele respective de către prima instanță urmau a fi puse la baza condamnării inculpatului Boico Serghei, deoarece au fost administrate cu respectarea normelor procesuale penale fiind veridice și suficiente pentru emiterea unei sentințe de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal intentat în privința inculpatului Boico Serghei în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Pentru pronunțarea soluției date, instanța de apel a constatat în fapt, că Boico Serghei, deținând funcția de reprezentant al SA „Donaris Group”, fiind investit cu dreptul de a semna contracte de asigurare a mijloacelor de transport din numele companiei, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Albouz Basel care avea în posesie automobilul model „Toyota RAV 4”, xxxxx pe care l-a procurat la 02 octombrie 2010 de la Adam Ion contra sumei de 6000 euro, urmărind scopul confecționării, deținerii și utilizării documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, la 20 octombrie 2010, aflându-se la sediul SA „Donaris Group” amplasat pe adresa xxxxx, acționând cu intenție directă, în lipsa părții contractante Adam Ion, a întocmit contractul seria CSK nr. 2010-04-0220 de asigurare a mijloacelor de transport (auto CASCO) și polița de asigurare a mijloacelor de transport (auto CASCO) seria CSK nr. 2010-04-0220, a automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx, între SA „Donaris Group” pe de o parte și Adam Ion pe de altă parte, pe ambele documente Boico Serghei aplicând semnături ca reprezentant al companiei, iar semnăturile aplicate din numele lui Adam Ion fiind falsificate.

Conform raportului de expertiză nr. 3624 din 15 mai 2014, semnătura din rubrica „ASIGURATUL” din polița seria CSK nr. 2010-04-0220 din 20 octombrie 2010, situată în dreapta jos a filei, nu a fost executată de Adam Ion, dar de către o altă persoană.

Semnătura din rubrica „ASIGURATUL Adam Ion, xxxxx” de pe ultima pagină a contractului seria CSK nr. 2010-04-0220 de asigurare CASCO a automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx, încheiat între „Donaris Group” SA și Adam Ion situată în dreapta jos a filei, nu a fost executată de Adam Ion dar de către o altă persoană.

4.1. Instanța de apel a enunțat, că declarațiile inculpatului Boico Serghei privind nevinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, se combat prin probele cercetate în ședința de judecată și anume: declarațiile martorilor Adam Ion, Toporova Valentina; procesul-verbal de sesizare din 09 aprilie 2013; procesul-verbal de ridicare din 09 aprilie 2013; raportul de expertiză nr. 3624 din 15 mai 2014.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Boico Serghei, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CȚEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru

depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acțiunile sale nu pot fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiat apelul procurorului, deoarece în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția lui Boico Serghei în săvârșirea infracțiunii incriminate și făcând referire la doctrina juridică a conchis drept greșită concluzia primei instanțe referitor la faptul că în acțiunile inculpatului Boico Serghei nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat nejustificată referirea primei instanțe, în sentința de achitare, la raportul de expertiză judiciară nr. 115 din 01 februarie 2016 efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare, deoarece conform raportului de expertiză nominalizat a fost specificat, că *„nu este posibil de răspuns deoarece lipsesc indicii cantitativi și calitativi în care s-ar reflecta careva caracteristici de execuție comparabile dintre semnăturile în litigiu și modelele de semnături executate”*, dar nu demonstrează nevinovăția inculpatului Boico Serghei, or, potrivit raportului de expertiză nr. 3624 din 15 mai 2014, semnătura din rubrica „ASIGURATUL” din polița seria CSK nr. 2010-04-0220 din 20 octombrie 2010, situată în dreapta jos a filei, nu a fost executată de Adam Ion, dar de către o altă persoană.

Semnătura din rubrica „ASIGURATUL Adam Ion, xxxxx” de pe ultima pagină a contractului nr. CSK 2010-04-0220 de asigurare CASCO a automobilului model „Toyota RAV 4”, n/î CL AM 744 între „Donaris Group” SA și Adam Ion situată în dreapta jos a filei, nu a fost executată de cet. Adam Ion, dar de către o altă persoană.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a exprimat dezacordul cu concluzia primei instanțe, potrivit căreia pentru efectuarea raportului de expertiză de către Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare din cadrul IGP, experților din cadrul MAI nu li s-a pus la dispoziție pentru comparație procura nr. 8853 din 21 octombrie 2010 și contractul de comodat nr. 8852 din 21 octombrie 2010, semnate de martorul Adam Ion, autentificate de notarul Șoimu Rodica, cu toate că aceste acte au fost ridicate la 09 aprilie 2013 prin procesul-verbal de ridicare și anexate la materialele dosarului, or, potrivit raportului de expertiză nominalizat, la dispoziția experților au fost puse suficiente mostre de semnături executate de Adam Ion, pentru efectuarea examinării comparative dintre semnături.

Părțile contractului de asigurare sunt asigurătorul și asiguratul, astfel, asigurătorul este persoana juridică constituită, inclusiv cu participarea capitalului străin, având orice structură organizatorică și juridică prevăzută de legislație, pentru a desfășura activități de asigurare pe bază de licență, iar asiguratul este persoana care a încheiat contract de asigurare și/sau care este titularul interesului asigurat.

Astfel, făcând referire la prevederile art. art. 1301, 1308 Cod civil, instanța de apel a menționat, că Albouz Basel s-a prezentat cu numele Adam Ion, primul nu putea fi confundat cu o persoană de etnie moldovenească, prezentând toate semnele caracteristice unei alte etnii, din care motiv inculpatul urma să verifice identitatea persoanei contractante, mai mult, Albouz Basel administra un business cu activitatea

de dare în chirie a automobilelor și era client fidel SA „Donaris Group”, fapt ce denotă că era cunoscut de angajații SA „Donaris Group” și de către Boico Serghei.

Or, însuși inculpatul Boico Serghei a indicat că, *„în anul 2010 luna octombrie a semnat contractul din partea SA „Donaris Group” și a transmis spre semnare clientului, cine a semnat din partea clientului nu ține minte și nu ține minte dacă a fost semnat în prezența sa”*, fapt ce demonstrează metoda inculpatului de apărare, ultimul urma să verifice identitatea persoanei contractante.

În continuare, instanța de apel a precizat, că infracțiunea imputată inculpatului potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar făcând referire la prevederile art. art. 53 lit. g), 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, precum și la art. 389 alin. (1), (4) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat, că inculpatul Boico Serghei urmează a fi liberat de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzută de art. 60 Cod penal, dat fiind, că de la momentul săvârșirii infracțiunii au expirat mai mult de 5 ani.

În ce privește acțiunea civilă înaintată de Adam Ion la 07 iunie 2016, instanța de apel a conchis, că aceasta urmează a fi lăsată fără soluționare, dat fiind lipsa probelor administrate în vederea dovedirii pretinsului prejudiciu material, fiind necesară o cercetare mai amplă, cu administrarea probelor.

5. Avocatul Popescu Marcel în numele inculpatului și inculpatul Boico Serghei, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8), 12), 15) Cod de procedură penală, au contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În susținerea cerințelor recurenței au invocat, că în procesul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Boico Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și apreciind obiectiv probele administrate pe cauză, prima instanță corect a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului nu întrunesc semnele constitutive ale componentei de infracțiune.

La fel, recurenții susțin, că instanța de apel urma să aprecieze critic depozițiile martorului Adam Ion, care a invocat faptul că nu a semnat contractul de asigurare auto CASCO în cauză, deoarece este direct cointeresat în încasarea sumelor de bani solicitate prin acțiunea civilă, or, în situația în care el într-adevăr nu ar fi semnat contractul de asigurare auto CASCO, atunci la examinarea pricinii civile în cadrul instanței de apel, precum și în prima instanță unde a fost legal citat contra semnătură, fapt probat prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 18 octombrie 2012 (f.d. 23-26, vol.I), acesta ar fi solicitat dispunerea unei expertize grafoscopice în vederea confirmării acestui fapt, totodată ar fi contestat decizia instanței de apel, fapt care nu a fost făcut de martorul Adam Ion.

Mai mult, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2013 (f.d. 28, vol.I) instanța de apel a constatat caracterul mincinos al declarațiilor lui Adam Ion care a declarat că nu a fost legal citat, iar semnătura de pe avizele de recepție nu-i aparține, instanța de apel constatând că semnătura apelantului (Adam Ion) din înștiințarea despre amânarea examinării cauzei pentru 18 octombrie 2012 este identică cu semnătura clientului aplicată pe mandatul avocatului Buhnaci Jana.

Referitor la martorul Adam Ion recurenții au indicat:

- în cazul în care din declarațiile acestuia rezultă, că cet. Albouz Basel, cel căruia i-a vândut automobilul ar fi semnat contractul de asigurare CASCO, martorul urma să solicite de la Albouz Basel pe cale judecătorească încasarea prejudiciului;

- având studii juridice, nu a solicitat pe cale judecătorească declararea nulității contractului de asigurare, pentru a avea posibilitatea eventual să stabilească pe cale civilă faptele ce au importanță pentru soluționarea litigiului cu SA „Donaris Group”;

- fiind polițist, a preferat să se adreseze la colegii lui din cadrul IP Buiucani, mun. Chișinău în vederea intentării cauzei penale, precum și pregătirii rezultatelor expertizei de către experții din cadrul MAI.

Referitor la raportul de expertiză nr. 3624 din 15 mai 2014 recurenții au indicat, că:

- acest raport de expertiză a fost combătut de către experții din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare din cadrul Ministerului Justiției, care au confirmat că nu este posibil de răspuns la întrebarea dacă semnătura de la rubrica „ASIGURATUL” din contractul seria CSK nr. 2010-04-04-0220 din 20 octombrie 2010 de asigurare a mijloacelor de transport auto CASCO a fost executată de către Adam Ion, deoarece lipsesc indici cantitativi și calitativi în care s-ar reflecta careva caracteristici de execuție comparabile dintre semnătura în litigiu și modelele de semnături executate de Adam Ion, un răspuns similar experții l-au dat și referitor la polița de asigurare din 20 octombrie 2010;

- nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare un raport de expertiză care a fost combătut printr-un alt raport de expertiză, deoarece toate dubiile urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului, mai mult, Boico Serghei a fost privat de posibilitatea de a formula întrebări pentru soluționare experților din cadrul MAI, de a înainta cereri de recuzare acestora;

- raportul de expertiză întocmit de către experții MAI trezește dubii, deoarece experților nu li s-a pus la dispoziție pentru comparație procura nr. 8853 din 21 octombrie 2010 și contractul de comodat nr. 8852 din 21 octombrie 2010 semnate de martorul Adam Ion autentificate de notarul Șoimu Rodica, cu toate că aceste acte au fost ridicate la 09 aprilie 2013 prin procesul-verbal de ridicare și anexate la materialele dosarului;

- nu sunt clare circumstanțele ridicării mostrelor de semnături, care au fost prezentate experților din cadrul MAI, deoarece nu există o confirmare a organului de urmărire penală că anume aceste semnături au fost ridicate de la Adam Ion (f.d. 82, 83, vol.I), iar actele cu mostre libere convenționale de semnătură de la Adam Ion și anume certificatul de garanție eliberat de *Unite 3G*, *contractul de prestare a serviciilor dintre Unite 3G și Adam Ion*, *contractul de prestare a serviciilor de telefonie mobilă UNITE*, *de internet* nu au fost autentificate și există dubii în veridicitatea aplicării semnăturii pe ele de către Adam Ion.

Referitor la conținutul actelor procesuale întocmite pe parcursul urmăririi penale recurenții menționează, că:

- acestea nu au caracter univoc, purtând informație contradictorie, și anume (f.d. 1) ordonanța privind pornirea urmăririi penale este datată cu 25 aprilie 2013, în care s-a constatat că peste 2 zile de la emiterea acesteia, adică la 27 aprilie 2013 a

fost înregistrată plângerea cet. Adam Ion privind pretinsele acțiuni ilegale ale persoanelor nestabilite care la 20 octombrie 2010, aflându-se în incinta SA „Donaris Grup” amplasată pe adresa xxxxx au întocmit contractul de asigurare CASCO a automobilului model „Toyota RAV 4”, pe care la acea dată Adam Ion l-a transmis lui Albouz Basel.

Or, nu putea fi emisă ordonanța de pornire a urmăririi penale până la înregistrarea plângerii, astfel, această ordonanță este lovită de nulitate, conform art. 279 Cod de procedură penală, ceea ce atrage după sine nulitatea actelor ulterioare din acest dosar;

- aceeași contradicție se conține și la filele dosarului 2 și 3 în ordonanța de fixare a termenului urmăririi penale și a planului de acțiuni de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigație din 25 aprilie 2013;

- ordonanța de ridicare, precum și procesul-verbal de ridicare din 09 aprilie 2013 sunt lovite de nulitate, deoarece au fost efectuate până la pornirea urmăririi penale (25 aprilie 2013) și până la înregistrarea în registrul REI-1 al IP Buiucani a plângerii lui Adam Ion (27 aprilie 2013) conform art. 279 Cod de procedură penală.

Referitor la dreptul de proprietate a automobilului model „Toyota RAV 4” recurenții indică faptul, că:

- nu poate servi drept dovadă a trecerii dreptului de proprietate de la Adam Ion la Albouz Basel asupra automobilului model „Toyota RAV 4” o recipisă scrisă cu creionul, fără autentificare, deoarece dreptul de proprietate trece de la vânzător la cumpărător în momentul înregistrării contractului de vânzare-cumpărare la organul competent, în speță fiind IS „CRIS „Registru”;

- faptul că la 20 octombrie 2010 Adam Ion a fost proprietarul automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx, este confirmat implicit și prin pct. 2 al contractului de comodat din 21 octombrie 2010, în conformitate cu care automobilul nominalizat aparține comodantului (Adam Ion) cu drept de proprietate în baza certificatului de proprietate nr. 03 MTH 136108, eliberat de autoritățile competente ale R. Moldova la 08 octombrie 2010, adică se confirmă faptul, că la 20 octombrie 2010 automobilul respectiv aparținea lui Adam Ion.

În continuare recurenții au menționat, că Boico Serghei, îndeplinindu-și obligațiunile de serviciu, a semnat din numele companiei de asigurări la care activa, un contract de asigurare, nefiind obligat să verifice și să stabilească identitatea contragentului cu care se încheie contractul, iar procurorul nu a prezentat instanței de judecată act normativ care să oblige reprezentanții companiilor private să identifice într-un fel sau altul persoanele cu care încheie contractele sale.

Susțin recurenții, că inculpatul Boico Serghei a acționat în conformitate cu prevederile regulamentelor interne ale SA „Donaris Group” în vigoare în 2010 și a identificat datele din pașaportul tehnic al automobilului, a vizualizat automobilul și a semnat din numele companiei contractul de asigurare și polița de asigurare.

În acțiunile lui Boico Serghei lipsește intenția, or, acesta nu a avut intenția de a săvârși infracțiunea de falsificare a documentelor oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Contractul de asigurare CASCO nu-i acordă lui Boico Serghei careva drepturi și nu-l eliberează de careva obligații, din contra, Adam Ion dacă considera că nu el a

semnat contractul de asigurare și polița de asigurare, era în drept să se adreseze în instanța civilă cu o cerere de declarare a nulității acestora, astfel, fiind prezente relații civile, care urmează a fi soluționate pe cale judecătorească în procedura civilă.

Mai mult, prin încheierea contractului de comodat, la 21 octombrie 2010 dreptul de proprietate asupra automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx nu a trecut de la Adam Ion la Albouz Basel, ci proprietar al acestui automobil a continuat să fie Adam Ion, iar în situația în care s-ar fi întâmplat cazul asigurat și automobilul ar fi fost implicat într-un accident rutier, anume Adam Ion ar fi fost în drept să încaseze suma de despăgubire de la compania de asigurare, de aceea acest contract a fost încheiat în interesele lui Adam Ion.

Martorul Adam Ion s-a adresat la organele de poliție cu plângerea respectivă doar pentru a se eschiva de obligațiunile civile pe care și le-a asumat prin contractul de asigurare CASCO, în urma căruia în situația de accidentare ar fi primit suma de despăgubire, or, din declarațiile lui Adam Ion a rezultat faptul că Albouz Basel nu i-a achitat lui Adam Ion toată suma pentru automobil, astfel, anume în interesele lui Adam Ion era încheierea unui contract de asigurare CASCO, pentru a putea primi suma de despăgubire în caz de furt sau în caz de accident, pentru a-și acoperi suma vânzării automobilului, în eventuala situație dacă Albouz Basel nu ar fi avut suma restantă spre plată pentru automobil.

Declarațiile martorului Adam Ion sunt făcute doar din intenția de a încasa sumele de bani pretinse în baza acțiunii civile anexată la materialele dosarului, sunt dubioase și se bazează pe presupuneri, mai mult, se combat cu depozitiile inculpatului Boico Serghei, respectiv instanța de apel urma să le aprecieze ca probe nepertinente, neconcludente și inutile.

5.1. Martorul Adam Ion, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasat din contul inculpatului Boico Serghei prejudiciul cauzat în sumă de 7200 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 2000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare și suma de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În susținerea cerințelor sale recurentul a motivat recursul sub aspectul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, considerând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În acest sens, recurentul a specificat, că la examinarea apelului instanța nu s-a expus referitor la acțiunea civilă care a lăsat-o fără examinare, motivând că la materialele dosarului nu sunt prezente probe și anume înscrisurile care demonstrează cheltuielile, deși acestea au fost prezentate odată cu acțiunea civilă în prima instanță, depusă la 07 iunie 2016, or, argumentele expuse de Adam Ion în instanța de apel au fost lăsate fără apreciere.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate în cauză, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În argumentarea poziției sale procurorul menționează, că instanța de apel ajungând la concluzia cu privire la casarea sentinței primei instanțe, corect a motivat hotărârea pronunțată în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, aceasta cuprinzând temeiurile de fapt și de drept, care au dus la

adoptarea soluției de încetare a procesului penal în privința lui Boico Serghei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal.

Procurorul apreciază neîntemeiate alegațiile invocate de recurentul Adam Ion, menționând că aceste motive au constituit obiect de examinare în cadrul instanței de apel și drept urmare aceasta corect a conchis că acțiunea civilă urmează a fi lăsată fără examinare.

7. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat de Adam Ion urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar recursul declarat de avocatul Popescu Marcel în numele inculpatului și inculpatul Boico Serghei, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de Adam Ion.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Potrivit art. 401 raportat la art. 421 Cod de procedură penală, pot declara recurs ordinar

- 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;
- 2) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;
- 3) partea vătămată, în ce privește latura penală;
- 4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;
- 5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora;
- 6) orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

Instanța de recurs atestă că potrivit actelor și lucrărilor dosarului, în prima instanță, fiind pusă în discuție calitatea procesuală a lui Adam Ion, a fost apreciat că aceasta este de martor și nu de parte vătămată (f.d. 208, vol.II).

Din conținutul recursului declarat de către Adam Ion, rezultă că acesta contestă decizia instanței de apel sub aspectul soluționării acțiunii civile.

Conform dispozițiilor art. 430 pct. 2) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să cuprindă: numele și prenumele recurentului, calitatea procesuală sau mențiune cu privire la persoana interesele căreia le reprezintă și adresă ei.

Potrivit acestor stipulări legale cererea de recurs poate fi depusă de către martor în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora, iar în cazul în care hotărârea se contestă în ce privește latura civilă, atunci persoana care înaintează recursul trebuie să dețină și calitatea procesuală cuvenită, așa precum prevede și art. 421 Cod de procedură penală, pe când Adam Ion nu are calitatea procesuală necesară în cauza penală care îl vizează pe Boico Serghei, în temeiul căreia ar putea fi îndreptățit de a deține calitatea de titular al dreptului de recurs ordinar.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. art. 429, 430 Cod de procedură penală, Colegiul conchide asupra respingerii recursului, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Popescu Marcel în numele inculpatului și inculpatul Boico Serghei.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Totodată, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, ceea ce denotă, că în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Așadar, potrivit rechizitoriului, Boico Serghei a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, *confecționarea, deținerea*

și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de două persoane.

Prima instanță a dispus achitarea lui Boico Serghei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii nominalizate, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Pentru argumentarea unei asemenea soluție, prima instanță a reținut că acuzatorul de stat nu a demonstrat exercitarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane.

La fel, prima instanță a susținut că în speță, nu a fost probată întrunirea laturii subiective a infracțiunii imputate, care se caracterizează prin intenție directă.

Or, probatoriul administrat nu demonstrează intenția inculpatului Boico Serghei de a confecționa, deține și folosi documentele oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, precum nu a fost demonstrat că inculpatul ar fi avut interes material, năzuința de a obține avantaje nepatrimoniale sau înlesnirea săvârșirii unor infracțiuni.

La rândul său, instanța de apel a constatat că de fapt, probatoriul administrat la dosar demonstrează fără careva dubii, că acțiunile lui Boico Serghei întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă din motivul expirării termenului prescripției de tragere la răspundere penală, procesul penal în privința acestuia urmează a fi încetat.

Cu referire la cele menționate, Colegiul penal lărgit enunță că infracțiunea prevăzută de art. 361 Cod penal face parte din Capitolul XVII, care are ca obiect generic – „Infracțiunile contra autorităților publice și a securității de stat” și că pentru justa soluționare a cauzei este relevantă decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2014 în cauza nr. 4-1ril-2/2014 asupra recursului în interesul Legii, adoptată pe probleme analogice, care conform prevederilor art. 465⁴ Cod de procedură penală este obligatorie din ziua pronunțării pentru instanțele judecătorești.

Astfel, din decizia nominalizată rezultă că studiind noțiunea de act (document) oficial a fost indicată Recomandarea Rec(2002)2 a Comitetului Miniștrilor a Consiliului Europei, către Statele membre, privind accesul la documentele publice, din 21 februarie 2002, care menționează că prin document public se înțelege:

- toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate, primite sau deținute de autoritățile publice și care au legătură cu funcția administrativă, excepție făcând documentele care sunt în curs de pregătire.

Termenul de „document public” reprezintă în sensul prezentei Recomandări, toate informațiile fixate pe orice suport fizic într-o formă recuperabilă (texte scrise, înregistrate pe bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, email-uri, informații stocate pe suport electronic cum ar fi bazele de date electronice etc...).

Atât documentele produse de o autoritate, cât și documentele ce provin de la terți și care au fost primite de o autoritate publică sunt acoperite de definiție.

Deci, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”.

În această ordine de idei, luând în considerare conținutul art. 6 al Legii R. Moldova privind accesul la informație, documentul oficial poate să apară și sub forma documentului privat, pus la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În dependență de autorul documentului privat, ele pot fi documente private întocmite de persoane fizice sau documente private întocmite de persoane juridice de drept privat. Trebuie de menționat că, în primul rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create.

Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public.

În al doilea rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite.

Astfel, documentelor private li se recunoaște posibilitatea de a deveni documente oficiale. Momentul convertirii documentelor private în documente oficiale este desemnat prin punerea acestuia la dispoziția organelor sau a persoanelor oficiale în condițiile legii.

În concluzie - momentul înregistrării documentului privat de către organul sau persoana oficială este momentul convertirii documentului privat în document oficial.

Așadar, punerea la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale a documentelor private în cazul în care sunt îndeplinite condițiile legii, conferă acestor documente aptitudinea de a evalua în obiect material (produs) al infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale.

În acest context apare necesitatea evidențierii faptului că o cerință obligatorie, în sensul alin. (1) art. 361 Cod penal, este că confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale false trebuie neapărat să acorde drepturi sau să elibereze de obligații.

Revenind la speța dată, Colegiul lărgit consideră, că instanța de apel constatând vinovăția inculpatului Boico Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu a verificat și nu s-a pronunțat asupra aspectului dacă contractul seria CSK nr. 2010-04-0220 de asigurare a mijloacelor de transport (auto CASCO) și polița de asigurare a mijloacelor de transport (auto CASCO) seria CSK nr. 2010-04-0220, a automobilului model „Toyota RAV 4”, xxxxx, emise de către SA „Donaris Group” în persoana lui Boico Serghei, reprezintă documente oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Reieșind din aceste circumstanțe, având în vedere că în recursul declarat a fost solicitată menținerea sentinței de achitare, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a admite recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Marcel în numele inculpatului și inculpatul Boico Serghei, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei, deoarece s-a confirmat prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și ținând cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de Adam Ion.

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Marcel Popescu în numele inculpatului și inculpat, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui **Boico Serghei xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă în partea respingerii recursului și nu se supune căilor de atac în partea dispunerii rejudecării cauzei.

Decizia motivată pronunțată integral la 21 decembrie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Constantin Alerguș